

Societat | Redacció | Actualitzat el 13/05/2022 a les 08:48

Catalunya Central: tot esperant les pluges de maig i juny per rebaixar el risc d'incendi

Els experts alerten que l'aigua que ha caigut les darreres setmanes pot donar una falsa sensació de tranquil·litat

Membres del GEPIF treballant en la gestió forestal d'una finca pública | Laura Busquets

La **Catalunya Central** pateix **sequera** per segon any consecutiu. Després d'un 2020 plujós i un 2021 sec, la manca de pluges del 2022 situen les comarques centrals en la posició **més alta de risc d'incendi de tot el país**. El cap del Servei de Prevenció d'incendis Forestals del Departament d'Acció Climàtica, **Xavier Castro**, avisa que les pluges que puguin caure els mesos de maig i juny faran decantar la balança. En aquest sentit, apunta que l'aigua que ha caigut les darreres setmanes, especialment al març, pot donar una **falsa sensació de tranquil·litat**. Per evitar que un eventual incendi pugui agafar virulència, el Departament aposta per la gestió dels boscos, com ara l'obertura de pistes, o el foment de les pastures per netejar el sotabosc.

"Estem en un moment delicat i si no plou seria un problema", ha assenyalat el cap de secció del **Servei de Prevenció d'Incendis Forestals d'Acció Climàtica**, Xavier Castro. Amb els mapes a la mà, l'expert explica que després d'un 2020 plujós, que va fer que la vegetació cresqués "ufanosa", hi ha hagut dos anys de sequera que han provocat que ara hi hagi una gran massa forestal seca amb una mínima càrrega d'aigua.

Castro explica que ja de per si els estius al Mediterrani són "problemàtics" i sense pluges

importants abans d'entrar en la campanya d'estiu "els problemes seran més grans". "El foc es pregunta: Quan em dones per cremar fusta seca? Quanta aigua té aquesta fusta? I d'això en fa un balanç que coneix a la perfecció. És com un sisè sentit i en aquestes situacions **el foc arrasa**", ha explicat l'expert.

Xavier Castro elabora des de fa anys els **mapes de risc d'incendi** que guien després les actuacions de cossos de la Generalitat, com el dels **bombers** o els **ADF**. Amb el temps, Castro ha vist com la incidència del canvi climàtic ha fet, per exemple, que hagi augmentat el nombre de dies del calendari en què hi ha les condicions per un gran incendi. O també com els fenòmens extrems s'han accentuat, amb pluges intenses o **calor extrema** que no són gens favorables per la vegetació.

Lluitar contra l'augment del risc d'incendi amb gestió forestal

Per evitar que els incendis es magnifiquin, Castro defensa que cal una bona gestió dels boscos. A **Muntanyola** (Osona), el Departament d'Acció Climàtica hi té una finca on s'estan promovent diferents tasques de gestió forestal per intentar minimitzar el risc d'incendi.

Entre els treballs, es prioritza el disseny de zones segures perquè els mitjans d'extinció, en cas d'incendi, puguin passar. En el cas de la **finca del Pla del Vilà** de Muntanyola, aquests dies, el **Grup Especial de Prevenció d'Incendis Forestals** (GEPF), de recent creació, està efectuant treballs silvícoles. En la línia de crear àrees de baixa càrrega de combustible, els operaris extreuen fusta del bosc que després es destina a altres usos, com per exemple la biomassa.

Ruben Montero és enginyer del Departament i explica que amb el canvi climàtic i la manca de pluges, un dels exemplars que més s'estén per tot Osona, el **pi roig**, "està patint molt, i s'està morint". En aquest sentit, la gestió forestal va molt encaminada a apostar pels arbres que presenten un estat sanitari més bo i talar aquells que s'estan morint. Segons explica l'enginyer, aquest tipus d'esclarides també beneficien els arbres que es mantenen a la zona, "perquè tenen més llum, més oxigen i creixen més forts".

Montero alerta que és probable que amb el temps "hi hagi més incendis del que estem acostumats a la Catalunya Central, sobretot en zones com el **Bages** o **Osona**". Per exemple, i malgrat sigui una dada que no es coneix massa, Osona té un 73% de superfície forestal, una mica per sobre la mitjana catalana, i a més és la segona comarca de la regió amb més habitants, 160.000. "Aquest risc d'incendi el tindrem, i cada cop més", ha afegit.

Gerard Llorà és el ramader a qui la Generalitat té llogats els prats per a les pastures d'una cinquantena de vaques. El ramader defensa el paper del seu ramat en el **manteniment del sotabosc**. "Després de netejar el bosc, elles el mantenen net", ha assenyalat. Llorà reivindica la gestió del territori que fan les vaques i lamenta que el seu sigui un ofici en vies d'extinció. "Si no hi hagués ajudes no hi hauria cap **ramader**", ha lamentat. No es tracta només d'engegar les vaques a pasturar, també s'ha de tenir en compte el cost de mantenir tota la infraestructura: "els camins per on passen les vaques, llocs on puguin beure o les tanques necessàries per delimitar la zona".

El repte d'aconseguir fer viables els productes del bosc

De la seva banda, la directora general d'**Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, Anna Sanitjas**, ha lamentat l'abandó que ha patit el món rural. A Catalunya s'ha passat als anys 70 de tenir una superfície de bosc del 40%, a més del 65% actual. "Cada cop tenim més boscos, boscos més joves i densos, que necessiten més aigua i unes condicions climàtiques que no tenim", ha explicat. "És per aquesta raó que la gestió forestal és més necessària que mai", ha afegit la directora general.

"No tenim diners a Catalunya per pagar tota la gestió forestal que cal fer amb fons públics", ha dit Sanitjas. En un territori en què el 70% dels boscos està en mans privades, fer que la gestió sigui viable és l'element clau. Segons la directora general, "per aconseguir l'equilibri en la gestió cal fer

que els productes forestals, com la biomassa o la fusta de construcció, tinguin **sortida comercial**".
"Això també ajudarà en el desenvolupament rural i en la fixació de les persones al territori", ha afegit.